

S KONCERTOM NA NÁVŠTEVE

Z nášho mesačníka ste sa už dozvedeli o tom, že Chor de Clus oslávila 10-te výročie založenia výročným koncertom v našom farskom kostole. Speváčky predniesli piesne nové, aj tie, ktoré majú vo svojom repertoári už dávnejšie. A povedali sme si, že by bolo na škodu nezaspievať ich aj inokedy, na inom mieste, inému publiku. Vedúca zboru Mgr. Mária Zajacová zašla na susednú faru v Klátovej Novej Vsi a s jej správcom dohodla termín. Bola prvá júlová nedeľa 2. júla a začiatok nášho vystúpenia bol stanovený na 15-tu hodinu. My sme sa v kostole Narodenia Panny Márie zišli skôr, aby sme si pripravili techniku a vyskúšali akustiku. Krátko na to sa začali schádzať prví poslucháči. Na začiatku nás privítal a asi piatim desiatkam prítomným predstavil správcu farnosti Mgr. Michal Vlček. Začali sme, tak ako doma, piesňou Cantorum iubilato. Po jej odspievaní sme čakali na reakciu, ale... bolo ticho. Odspevali sme ďalšiu a ... znova ticho. Už nám došlo, že taký je tam zvyk a s pokojom sme teda spievali aj svoje ďalšie piesne z nášho programu. Dočkali sme sa – potlesk zaznel a bol srdečný. A na naše prekvapenie aj ďakovná reč pána farára. Začal slovami: „Kto spieva, dvakrát sa modlí.“ Ocenil aj výber piesní a podotkol, že z nášho prejavu bolo cítiť, že spevom mariánskych piesní sme vyjadrili úctu a lásku k našej Nebeskej Matke a poručil nás do jej ochrany. Potom sme sa spolu s prítomnými farníkmi modlili Korunku Božieho milosrdenstva, po ktorej nasledovalo požehnanie. Pán farár prišiel ešte ku nám aj keď sme sa balili domov a zotrval v srdečnom rozhovore.

Ing. Zuzana Holáková

PRERUŠENÁ PO 25. ROKOCH ...

Celé štvrtstoročie trvala tradícia, keď sa vždy na začiatku leta konal Futbalový turnaj o pohár starostu obce. Počas 25. rokov sa fanúšikovia futbalu vždy počas konania tohto podujatia tešili nielen na futbalové zápasy, ale i na pekné chvíle pri stretnutí s rodákmi a známymi, ktorí na Hôrku každoročne prichádzali. Turnaje boli vždy pripravené na vysokej spoločenskej úrovni, čo zvyšovalo ich kredit v širokom okolí. To všetko je minulosť. Tento rok sa turnaj nekonal. Bolo síce avizované, že má byť, no nakoniec nebol. Problém bol s mužstvami. Nepodarilo sa zabezpečiť troch súperov, aby sa turnaj mohol uskutočniť.

Slabou náplastou pre fanúšikov bol prípravný zápas medzi domácim Veľkým Klížom a Bošanmi. Hral sa v sobotu 15. júla. Skončil sa výsledkom 1:2 (0:2) keď gól domácich vsietil Samuel Beliansky.

Peter Maťašeje

OLYMPIÁDA DÔCHODCOV

Veľkým športovým dňom bola pre seniorov sobota 1. júla. V Partizánskom sa konal už 12. ročník Olympiády dôchodcov, ktorej sa zúčastnili nielen seniori z Partizánskeho regiónu, ale aj seniori z partnerského mesta Valašské Meziříčí. Medzi 248 súťažiacimi sa nestratilo ani 13 našich dôchodcov, ktorých bola podporiť aj pani starostka Ing. Tatiana Sasková. Z olympiády sme si domov priniesli dve bronzové medaile a to vďaka Jozefíne Bujnovej z kopu na

■ Kompletná výprava olympionikov z klížskej doliny spolu so starostkou obce Ing. Tatianou Saskovou.

POZVÁNKA

Traktor klub Veľký Klíž v spolupráci s obcami Veľký Klíž, Ješkova Ves a Farmou Veľký Klíž organizujú v sobotu 19. augusta 2017 podujatie Stretnutie priaznivcov traktorov. Akcia sa uskutoční na Farme Veľký Klíž v areáli bývalého družstva, kde budú prebiehať rôzne ukážky zručnosti traktorov, pamätníci predvedú zachovalé historické poľnohospodárske stroje v činnosti. Súčasťou podujatia bude okružná jazda traktorov obcami. Pre návštevníkov bude pripravené občerstvenie a pestrý kultúrny a sprievodný program.

futbalovú minibránku a Elene Janákovéj z hodu handrovou loptičkou do plechoviek. Úspechy našich členiek spoločne oslávilo 22 členov na tradičnom mesačnom posedení, 3. júla, tento raz v netradičných priestoroch – v Miloslavovej zemi. Za ich poskytnutie a tým pádom za spiestenie našich spoločných stretnutí, ďakujeme manželom Saskovým. Zblahoželali sme nielen víťazkám z olympiády, ale i ďalším oslávencom. Verejné poďakovanie si zaslužili všetci súťažiaci. Veď nie je dôležité vyhrať (hoci by nás to isto potešilo), ale zúčastniť sa.

Irena Bujnová

RODINA FRANTIŠKA A HYACINTY

Manuel a Olympia Martovci boli rodičia Františka a Hyacinty. Všetky svoje deti vychovávali vo viere. Rovnako ich už v ranom detstve viedli k pravdovravnosti, k obetavosti, k veľkodušnosti, k súcitu s trpiacimi, k zodpovednej práci a k ďalším dobrým vlastnostiam. Primerane veku ich zapájali do domácich a poľných prác. Ale len natoľko, aby ich neukrátili o radostné detstvo.

Matka Olympia statočne niesla svoj životný kríž. V priebehu dvoch rokov videla umierať štyri svoje deti. Ďalšie ťažkosti prežívala kvôli Hyacinte a Františkovi po fatimských zjaveniach. Posledné roky života strávila čiastočne ochrnutá na invalidnom vozíku, s ružencom v ruke. Zomrela 3. apríla 1956.

Otec Manuel bol statočný a rozvážny človek. Od začiatku veril, že zjavenia Panny Márie sú skutočné. Vo všetkých napätých situáciách stál pri Františkovi a Hyacinte, aby ich chránil. Vo výchove detí spájal láskavosť a náročnosť. Hovorieval: „V tomto dome je stále pokoj. A to nás je pri stole osem. Lebo chceme, aby všetko prebiehalo, ako má prebiehať.“ Zomrel 3. februára 1957.

František sa narodil 11. júna 1908. Vážne ochorel v októbri 1918. Príbuzní sa pokúšali utešiť ho prísľubom, že sa vylieči z choroby. No František všetkým povedal jasne: „Je to zbytočné, Panna Mária ma chce mať v nebi.“ Postupujúca choroba prinášala ďalšie bolesti. Všetky však prinášal ako obeť zmierenia za hriechy ľudí. Lucii

(Pokračovanie na str. č. 2)

Beažoželáme

V mesiaci júl 2017 oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

Jozef Smatana KL. Hradište 64 **60 rokov**
Peter Bielich Klíž 136 **60 rokov**
Anna Radošovská Klíž 87 **60 rokov**

Z najstaršej generácie oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

Pavol Sasko KL. Hradište 38 **84 rokov**
Oľga Bujnová KL. Hradište 159 **85 rokov**

Oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

*Redakcia Nového Clusu
a pracovníci obecného úradu*

* NOVORODENCI *

4.7.2017 Adela Benková,
rodičia Mgr. Jana a Mgr. Peter Benkoví

SOBAŠE

10.6.2017 Veronika Švecová a Richard Konc

† OPUSTILI NÁS †

.....

Počas víkendu 25.6.2017 som z rádia počula správu z neďalekých Skačian o 925. výročí obce. O veľkolepých oslavách hovoril kronikár Ing. Erik Kližan, v rozprávaní pokračoval starosta Ing. Juraj Kližan. Títo dvaja Kližania zo Skačian ma zaujali. Je zaujímavé, že i dve súčasné pracovníčky obecného úradu sú Kližanové. Z významných osobností Skačian spomeniem misionára v Indonézii pátra Jozefa Kližana, ktorému bola v r. 2002 udelená Cena obce in memoriam. Prvé priezvisko Kližan vraj prišlo, ako si myslia, do Skačian zo Žabokriek. Ja som pred rokmi čítala, že priezvisko Kližan vzniklo tak, že sa tam prisťahoval nejaký občan z našej obce Klíž a pri rozprávaní, aby každý vedel, o koho ide, dali mu prímenie Kližan. Priezviská vznikali napr. podľa krstného mena s príponou, podľa povolania, majetku, bydliska... Povinne používať priezvisko vyvinuté z prímenia nariadil až Jozef II. na konci 18. storočia. Dnes je v Skačanoch toľko ľudí s priezviskom Kližan, že dozaista majú aj prímenia. V obci majú aj pohostinstvo Kližan.

KLIŽANIA V SKAČANOCH

ktorému bola v r. obce in memoriam. žan vraj prišlo, ako si myslia, do Skačian zo Žabokriek. Ja som pred rokmi čítala, že priezvisko Kližan vzniklo tak, že sa tam prisťahoval nejaký občan z našej obce Klíž a pri rozprávaní, aby každý vedel, o koho ide, dali mu prímenie Kližan. Priezviská vznikali napr. podľa krstného mena s príponou, podľa povolania, majetku, bydliska... Povinne používať priezvisko vyvinuté z prímenia nariadil až Jozef II. na konci 18. storočia. Dnes je v Skačanoch toľko ľudí s priezviskom Kližan, že dozaista majú aj prímenia. V obci majú aj pohostinstvo Kližan.

Tatiana Macúchová

RODINA FRANTIŠKA A HYACINTY

(Dokončenie zo str. č. 1)

povedal: „Veľmi trpím, ale znášam to z lásky k Pánu Ježišovi a k Panne Márii. Chcel by som trpieť ešte viac, ale už nevládzem.“

Ešte nebol na prvom svätom prijímaní. Túžil však prijať sviatostného Pána Ježiša. Vyspovedal sa a poprosil Luciu a Hyacintu, aby sa modlili za odpustenie jeho hriechov. Je obdivuhodné, aké vedomie o hriechu mal tento nevinný malý chlapec. Potom nasledovalo jeho prvé a zároveň posledné sväté prijímanie. Stále viac slabol, už sa nevládal ani modliť. Požiadal Luciu a Hyacintu, aby sa nahlas modlili ruženou. On ho vnímal len myslou a srdcom.

Prichádzala jeho posledná noc. Povedal matke: „Pozri sa, aké krásne svetlo je tam pri dverách!“ Na druhý deň, 4. apríla 1919, poprosil ešte raz o odpustenie. Dopoludnia o desiatej hodine, keď lúče slnka svietili do jeho izbičky, František zomrel. Odišiel do neba, aby sa tam stretol so svojou krásnou Paňou. Lucia spomínala na jeho pokojnú a priateľivú povahu. Otec spomínal jeho srdečnosť. Matka ho charakterizovala ako najživšie svoje dieťa.

Hyacinta sa narodila 11. marca 1910. Bola najmladšia z tých troch detí. Ona prvá prezradila matke tajomstvo zjavenia: „Mama, dnes som videla v Cova da Iria Pannu Máriu. Ach, aká krásna Pani!“ Vo svojej prirodzenej inteligencii citlivo vnímala slová Panny Márie. Často opakovala: „Oj, ako mám rada Nepoškvrnené Srdce Panny Márie, našej nebeskej Matky... Ach, keby som mohla vložiť do srdca všetkých ľudí oheň, ktorý mám vo svojom srdci, ktorým tak milujem Máriino Srdce!“

Asi rok po zjaveniach začala chorlaviť. Po zápale priedušiek a pľúc nasledovala tuberkulóza. Tá neúprosne postupovala tak, že musela ísť do nemocnice v Lisabone. Bolo to ďaleko od najbližších. Jej utrpenie sa zintenzívňovalo vedomím, že bude zomierať bez rodičov a bez Lucie. Utešovala sa myšlienkou, že je to nová príležitosť trpieť za hriešnikov. V noci 20. februára 1920 zomrela. Vtedy sa naplnil prísľub, ktorý jej dala Panna Mária: „Prídem a vezmem si Ťa do neba.“

Františka a Hyacintu pochovali v rodnom kraji. V rokoch 1951 a 1952 preniesli ich telesné pozostatky do Fatimskej baziliky. Pápež Ján Pavol II. ich obidvoch vyhlásil za blahoslavených.

Mons. Anton Kováčik, správca farnosti

■ Skupinka pútnikov z našej farnosti si urobila aj pamätnú foto. Pútnikov od nás bolo viac, ale pri fotení chýbali.

Foto – Mgr. Martina Hajšová

TURISTI REPREZENTOVALI NA MEDZINÁRODNOM ZRAZE

Duchonka bola v dňoch 6.-9. júla miestom konania II. Medzinárodného zrazu turistov. Zúčastnilo sa ho asi 1000 návštevníkov. Okrem domácich, turistov zo Slovenska, tam bola aj početná skupina turistov z Českej republiky a turisti z Poľska. Najmenej početnou skupinou zo zahraničia bola delegácia z Maďarska. Predsedovi KST Ostrá Vladimírovi Saskovi, ktorý pracoval v organizačnom štábe, pomáhali

Udalosti, Postrehy a Novinky slovom a obrazom v skratke

○ OZ Tu žijeme v júli položilo dlažbu na detskom ihrisku.

○ Topolčianky sú oddávna pútnickým miestom. Veriaci z blízka i ďaleka prichádzali a prichádzajú vzdať úctu a pomodliť sa k Škapuliarskej Panne Márii. V nedeľu 16. júla tomu nebolo inak. Medzi množstvom veriacich bolo niekoľko jednotlivcov z našej farnosti. Ľudia z Klížskeho Hradišťa, Klíža i Ješkovej Vsi boli účastní na slávnostnej svätej omši, ktorú celebroval nitriansky sídelný biskup Viliam Judák..

*Informácie zozbieral, napísal a zostavil
Peter Maťašeje*

POĎAKOVANIE

Ďakujeme pánovi Šelmecimu a pani Šusterovej za poskytnutú pomoc pri úprave detského ihriska. OZ Tu žijeme

Zúčastnení mali možnosť využiť ponúkané túry na Panskú Javorinu, Marhát, Topolčiansky hrad a významné nálezisko Valy. Súčasťou podujatia bol bohatý kultúrny program na Duchonke. Osobitou kapitolou diania zrazu bola návšteva 40-člennej skupiny českých turistov z Krásnej Lipy, ktorí zavítali do Veľkého Klíža. Sprievodcu im robil Jozef Bielich. So záujmom si prezreli skvostnú expozíciu minerálov Jozefa Paučeka, navštívili románsky kostolík, kde im výklad podala Ing. Zuzana Holáková. Urobili si kratšiu túru, počas ktorej navštívili Vrch Horu.

Peter Maťašeje

VÁPEČ

Táto vápencovo-dolomitová bralnatá dominanta Strážovských vrchov sa stala cieľom 22 – člennej skupiny turistiek a turistov, ktorí prijali pozvanie nášho KST Ostrá. Obavou, že horečav sa celkom a našťastie nenaplnili, pretože v sobotu 22. júla trochu ustúpili. V Hornej Porube sa všetko začalo. Po červenej turistickej značke skupina postupne kráčala ku cieľu, ktorým bol 956 metrov vysoký Vápeč. Nádherný vrch, z ktorého je perfektný kruhový výhľad. Všetci ho zdolali bez problémov. Pozoruhodný bol výkon najstaršieho člena klubu, 82-ročného Pavla Neštepého. Zostup bol nasmerovaný na Homôľku (778 m). Tu si všetci oddýchli, občerstvili v bufete pod chatou a spokojní sa napokon už o pol štvrtjej popoludní vrátili do svojich domovov. -pm-

Minule 8, teraz 4

Minulý mesiac ste si, milí naši čitatelia, určite všimli, že naše pravidelne každý mesiac vychádzajúce noviny sme obohatili o dve strany. Hoci, obvykle Nový Clus máva šesť strán. Tohto mesačného vydania sme, pre zmenu, dve strany ubrali, takže si prečítate iba štyri, ktoré sme zaplnili najnovšími zaujímavosťami. Red

Anna Maťašová

Bolí dvaja a prišli z Balkánu - II. časť

Páči sa mi Vaša dcéra a nerád by som odišiel a nevedieť, na čom som. Chcel by som vedieť, či nemá dákeho nápadníka, ktorého by si chcela vziať za muža. „No keď len to, to sa jej môžeme spýtať“ – odvetil otec Jozef. Zavolať Irmušku – „chod, pohľadaj Anicu, že chcem, aby ihneď prišla.“ Anica celá udýchaná... „otec, čo sa stalo, že som musela ihneď prísť?“ Otec nato: „No, túto pán Stanislav sa ťa chcel opýtať, či máš dákeho nápadníka. Až nie, či by si sa zaňho vydala.“

Keď videl kapitán rozpaky na Anicinej tvári, ospravedlnil sa za jeho smelosť, ale že už dlhšie ako týždeň nemôže pobudnúť. Potom musí odísť. Ale svetoslve sľuboval, že potom sa určite vráti. Len ju prosí, aby sa v kostole zosobášili, lebo ju nechce stratiť. „Musím si to rozmyslieť“, odpovedala zaskočená Anica, „zajtra Vám dám odpoveď. Uisťujem Vás, že nemám nikoho, nie som nikomu zadaná.“ Stanislavovi padol kameň zo srdca, pobozkal jej ruku, povedal jej, „budem netrpezlivo čakať do zajtra.“ Ráno Anica oznámila rodičom, že súhlasí so svadbou. Dátum svadby určili na najbližšiu sobotu. Dovtedy nachystali čo bolo treba. Pán Stanislav mal starosť, kde zohnať prstienky, ale otec rozhodol – „žiadna starosť, dáme vám naše, snád vám budú dobré!“ Mladý zať dal Anici ako dar svoj prsteň. „Hoci ho aj nebudeš nosiť ale Ti ho dávam“. Sňal si z krku retiazku, čo mu matka dala, keď išiel do boja proti Turkom. Bol na nej krížik, spomenul si v tej chvíli aj na to, čo mu matka pri odovzdávaní tejto pamiatky povedala. „Nech ťa Boh ochraňuje, aby si sa nám šťastne vrátil!“ „Teraz ti ho dávam, aby teba ochraňoval“, povedal Anici krátko pred svadbou. Po svadbe sa so všetkými rozlúčil s predsavzatím – „keď si všetko doma zariadim, až to bude možné odstúpim od vojska. Prídem k vám, budem u Vás bývať s Anicou.“ Rodičia sa potešili, že budú mať dcérku doma a ešte aj na svet súčasného zaťa. Pri sobášii si dali spoločné priezvisko Stanko.

**Človek mieni, Pán Boh mení!
15.9.1697**

Pán Stanislav sa vrátil domov, do Krakowa. Len čo sa zväzal s rodinou dozvedel sa, že zomrel kráľ Ján III. Sobiesky. Jeho nástupcom sa stal nový kráľ, saský kurfirst Fridrich August I. Silný.

Pre pána Stanislava to znamenalo, že má nového pána, nového veliteľa. Znovu nová vojna s Turkami. Turecké nebezpečenstvo bolo zažehnané až Karlovackým mierom. Po dlhých rokovaniach sa skončili pätnásťročné boje medzi Rakúskom a Osmanskou

ríšou. Turkom ostal Temešvár a územie Banátu. Poľsku pripadlo Podolie. Bolo to v roku 1699.

Pán Stanislav sa rozhodol, že definitívne ukončí vojenskú kariéru. Oznámil veliteľovi, že sa oženil, preto odchádza domov, vlastne do nového domova. Klízskeho Hradišťa. Tešil sa na manželku, dúfal, že nájde doma aj dieťa, veď nebol doma dva roky.

Odvtedy, ako posol doniesol Anici list, že pán Stanislav musel k vojsku (cisár bojoval proti Turkom na Balkáne) ubehli dva roky. Za tú dobu sa Anici narodil syn Stanko, tak ho dala pokrstiť. Chlapec rástol na radosť starých rodičov, ale otecko nechodil. Anica sa trápila, rodičia ju povzbudzovali... „veď keby padol, tak by jej dali vedieť, stále bola nádej.“

Tieň Poturčenec

Pán Stanislav sa vracal do nového domova po tých istých cestách, ako keď išli domov s Jánom Kňazeje. Cestou si vzdychol, že keby už čím skôr bol pri Anici. Z času na čas sa zastavil, aby si koník oddýchol, dal ho do hostinca, aby ho nakrmili. On si pospal, ešte sa najedol v Nitre a s dobrým pocitom mohol pokračovať v ceste. Vedel, že odtiaľ to tak ďaleko už nie je.

Koniec novembra, už bola zima, zakrútil sa do kožucha mysliac na to, ako dobre že nie je veľa snehu, išlo by sa mu horšie. Ale dni boli krátke a on chcel byť čím skôr doma, preto išiel v ústrety noci. Sem-tam začul šuchot, zastal, poobzeral sa, ale bola tma. Nevidel nič, tak išiel ďalej. Keď už bol na vršku, odkiaľ mu Ján ukazoval kostolík, popohlnal koňa, „veď už budem čoskoro doma, v Klížskom Hradišti“, neustále si opakoval. V malých domčekoch ľudia spali, veď už bola polnoc. Na vrch dediny, u Kňazov sa v jednej izbe ešte svietilo. Pozrel do obloka a zbadal Anicu. A nielen ju... „och aký krásny chlapec!“ – potešil sa. „Rýchlo dám koňa do stajne a už budem pri nich.“ Keď sa už takto tešil a ponáhlal zároveň nezbadal ani, že pred domom ostal stáť kôň s jazdcom. Čakal na okamih, kedy pán Stanislav pôjde do stajne. Práve priväzoval koníka k válovi, keď zozadu tieň zaútočil a bola to veru dobre mierená rana hodná zabijaka. Po tomto čine neznámy tieň vzal koňa a pristavil k svojmu. Vošiel do izby ticho ako duch, ukázal prstom na ústa, aby Anica bola ticho, v druhej ruke meč. Po slovensky povedal, že keď bude kričať zabije ju. Ukázal na malého, aby ho dobre obliekla a aj ona sa obliekla. Z almary vzal chleba a ostatné, čo tam bolo na jedenie. Všetko popchal do vreca. Povedal jej, že má

byť ticho, aby nekričala, že je to márne. Keď ho bude poslúchať, že sa jej nič nestane. V tichosti ich potom vyviedol von, vysadil na jedného koňa, on na druhého a zmizli z dediny.

Ráno našli pána Stanislava v stajni mŕtveho. Dvere na stajni otvorené. Na dvore aj pred domom odtlačky od dvoch koní. Anica s chlapčekom unesení. Keby Anica bola sama, nebola by váhala kričať o pomoc, ale sa bála o synčeka, že jej ho ten únosca zabije. Keď už boli v lesíku za dedinou únosca spomalil, neskôr sa dal smerom k dolnouhorským (maďarským) hraniciam. Cestou poturčenec premýšľal, že predsa sa mu oplátilo ísť za tým jazdcom, vedel, že musí mať doma kohosi, za kým sa tak ponáhlal. „Darmo som nechodil krížom – krážom po Slovensku, poznám všetky cesty, kadiaľ mám ísť. Až sa rozvidnie zide sa mi aj mapa, kadiaľ musím prejsť cez Dunaj. Aspoň to mi zostalo po otčimovej smrti. Ktoho vie, či ho aj ten vojak nezabil, ktorého som ja odpravil zo sveta“, nahlas rozmýšľal pokračujúc v ceste spolu so ženou a jej dieťaťom.

Ráno, keď svitalo už boli dosť ďaleko. Pristavili sa v hostinci, aby sa najedli. Kone vymenil, aby boli čerstvé, oddýchnuté. Poturčenec nevyzeral ako Turek, nikomu nebol nápadný, aj oblečenie k tomu prispôbil, vyzeral skôr ako domáci Slovák. Keď sa ho Anica spýtala, prečo ich vzal, neodpovedal. Až keď sa pohli, cestou sa poturčenec rozhovril. „Pýtala si sa, prečo som Vás vzal? Nuž preto, že aj ja som Slovák. Aj mňa vzali pred 25 rokmi. Uvažoval som aj o tom, že zostanem na Slovensku, ale v Turecku mám peknú ženu a dvojročnú dcérku. Keď mi žena dala správu o dievčatku zmenil som svoj názor. Ty sa nemusíš báť, neurobím ti nič, ani tvojmu synovi, ba naopak, budete sa mať kráľovsky.“ „Ale mňa bude môj manžel hľadať“ – odvetila Anica – „nech budem kdekoľvek“. On ale odpovedal – „Nebude, zahynul v boji, videl som“. Anici utvrdil ešte väčší strach, keď si pomyslela ako tento človek vedel kam má ísť, to že by mu bol Stanislav povedal? Ale radšej už nič nevravela. „Tvoj syn, keď vyrastie, bude mojím zaťom, to aj urobím. Bude boháčom. Na Slovensku sú ľudia len chudáci. Páči sa mi na Slovensku reč a spev Sloveniek. A to môžeš učiť svojho syna, nebudem ti v tom brániť.“ Vytiahol z kapsy mapu, pozeral do nej kadiaľ majú ísť. Rozmýšľal, kde by mohli prenocovať. Všade kam prišli ich považovali za manželov. Keď hostinskému dobre zaplatil, dal im najlepšiu izbu s dvoma posteľami. V jednej spala Anica so synom, a v druhej poturčenec. Ale veľa toho nenaspal. Anica si všimla, že si dáva pod hlavu vak, v ktorom zaštrngali peniaze.

Pokračovanie v budúcom čísle

ŠKOLSKÝ ROK 2016/2017 V ZŠ

Ani sme sa nenazdali a opäť uplynul ďalší školský rok. Aj tento školský rok sme sa snažili okrem odovzdania vedomostí deťom, pripraviť rôzne krúžky, akcie, projekty a vystúpenia. Na jeseň sme organizovali **Tvorivé dielne I.** Výsledky práce rodičov a detí z tohto príjemného popoludnia ste mohli vidieť spolu s prácami našich žiakov na Jesennej výstave. V októbri sme navštívili predstavenie Deň jazykov v Brodzanoch. Deti sa naučili zaujímavosti o anglickom, nemeckom, ruskom a maďarskom jazyku a o krajinách, kde sa tieto jazyky používajú. V každom jazyku sa naučili aj krátku pesničku. Naším žiakom sa však najviac páčila maďarská pesnička Az a szép, ktorú si spievali celou cestou domov. Október je mesiac úcty k starším a pri tejto príležitosti vystúpili naše žiačky s hudobným programom v KD vo Veľkom Klíži. Jeseň sa spája so zberom jabĺk a tie sú pre naše zdravie veľmi potrebné. Preto sme pripravili malý školský projekt Deň jablka, kde sme si vysvetlili prečo sú jabĺčka pre nás prospešné. Samozrejme pri chrumkaní chutných jabĺk. Školský výlet je tradíciou, ktorú sme neporušili ani tento škol-

ský rok. Boli sme si pozrieť výborné divadelné predstavenie Ferdo Mravec v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Ďalším projektom, ktorého sme sa zúčastnili bola Záložka pre kamaráta. Žiaci z rôznych škôl vytvárali záložky, ktoré si navzájom posielali. Naša škola si vymenila záložky s deťmi zo školy v Poprade.

December je deťmi dychtivo očakávaným mesiacom. Keďže naši žiaci

poslúchali a dobre sa učili, poslal im Mikuláš do školy veľa sladkostí. V predvianočnej atmosfére sme pripravili opäť **Tvorivé dielne II.** Koledy, výborné koláče, skvelá nálada a chuť niečo vytvoriť. Výsledkom tohto všetkého boli krásne vianočné ikebany a rôzne pestré výtvyry rodičov, ale i detí. Všetky tieto krásne výtvyry a žiacke práce ste opäť mohli vidieť na Vianočnej výstave v Klížskom Hradišti. Symbolom Vianoc sú určite aj medovníčky. Preto sme sa rozhodli usporiadať Zdobenie medovníčkov, spolu s MŠ vo Veľkom Klíži. Napiekli sme medovníčky a vyzbrojení veľkou chuťou na sladké sme v jedno dopoludnie navštívili škôlkarov. Pani kuchárky pripravili výbornú polevu a začalo sa zdobenie. Výsledkom boli krásne medovníčky, ktoré rýchlo skončili v detských bruškách. Na záver tohto milého dopoludnia si deti i žiaci navzájom zaspievali koledy. V posledný deň, pred vianočnými prázdninami, sme si pripravili Vianočnú besiedku. Deti sa naučili pre rodičov i starých rodičov krásne básne, piesne, divadielka, ale pripravili si aj ukážku vianočných zvykov z minulosti. Za ich snahu ich potom Ježiško odmenil novými hračkami do Školského klubu detí.

Fašiangové obdobie je plné zábav a osláv. Inak to nebolo ani v našej škole a pripravili sme pre deti a rodičov Karneval. Tentokrát sme sa spojili s MŠ v Ješkovej Vsi. Malí škôlkari, ich rodičia a pani učiteľky prišli do našej školy. Koláče, muffiny, cukríky od pani učiteľiek i rodičov detí, hudba, dobrá nálada a všade plno masiek. Nemohli chýbať ani skvelé hry, ktorými výborne sprevádzala maska šaša (pani učiteľka Majka Valná).

Isto si spomínate na projekt propagovaný aj v televízii – Čítanie o 9-tej. My sme sa do tohto projektu zapojili a tiež čítali. V prvej triede – Rozprávky od Pavla Dobšínskeho, v druhej triede povest o Jánošíkovi od Ondreja Sliackeho. Jar už klopala na dvere, preto sme opäť pripravili **Tvorivé dielne III.** Krásne výtvyry ste mohli vidieť na výstave v Ješkovej Vsi aj v Klížskom Hradišti. S deťmi sme si pozreli aj divadelné predstavenie Zlatá rybka vo Veľkom Klíži, kde sa deti poučili o tom, že chamtivosť je veľmi zlá vlastnosť. Aby naši žiaci získali ešte viac vedomostí, navštívili sme Vzdelávacie centrum Atlantis v Leviciach. Žiaci tu detským a veľmi interaktívnym spôsobom získali vedomosti z fyziky – stavali most, pracovali s detským bagrom, vyskúšali si rôzne hry so svetlom a odrazmi. Naučili sa všeličo o nových technológiách – vyskúšali si digitálne meranie, ovládali dron, vozili sa hoverboarde. Tiež sa naučili niečo o vesmíre, vyskúšali si skafander či sedeli v rakete. Ďalším školským miniprojektom o zdraví bol Deň mlieka. Deťom sme vysvetlili odkiaľ mliečko pochádza, prečo je zdravé a samozrejme toto poznanie sme zavŕšili varením a jedením pudingu v škole. Marec je mesiac knihy, ktorý sme si pripomenuli malým školským projektom. Každý žiak priniesol do školy, na hodinu čítania, svoju

obľúbenú knižku, o ktorej musel svojim spolužiakom porozprávať. Deti si takto vyskúšali schopnosť vyjadriť svoj názor pred malým publikom a navzájom sa inšpirovať k čítaniu zaujímavých kníh. V apríli sme si pripravili dva dni otvorených dverí. Prvý DOD sa konal dopoludnia a bol určený všetkým, ktorí mali záujem prísť sa pozrieť do školy, ako naša škola vyzerá, ale i na vyučovanie. Veľmi

■ Opekačka na Vrh Hore so ZŠ Brodzany.

nás potešilo, že ste nás prišli navštíviť a zúčastnili sa i riadneho vyučovania. Druhý DOD sa konal v popoludňajších hodinách a bol určený pre predškolákov. Sme veľmi radi, že predškoláci a ich rodičia prijali naše pozvanie a prišli sa pozrieť do našej školy. Naši prváci ukázali predškolákovi čo už vedia z čítania, písania i počítania, spolu sa zahrali rôzne hry a ukázali im našu školu. Na konci apríla si pripomíname každý rok Deň Zeme. Význam ochrany našej planéty sme si pripomenuli projektom v škole, výrobou nástenky, ale aj prakticky v prírode. Spolu s niektorými členmi KST Ostrá sme išli čistiť les, rôznymi cestami smerom na Hôrku. Deti si za svoju usilovnosť zaslúžili odmenu, a tak si opiekli špekáčiky pri Urbárskej chate. Máj sa niesol v znamení vystúpení. Naše deti vystúpili s krátkym programom pri stavaní mája i pri oslavách Dňa víťazstva nad fašizmom vo Veľkom Klíži. S programom ku Dňu matiek plného básničiek, pesničiek, tanca a krátkych scénok sme vystúpili v KD v Ješkovej Vsi.

V júni nás čakala veľká akcia - Olympiáda málotriednych škôl. Na túto akciu sme sa museli dôsledne pripraviť. Pripraviť celý priebeh dňa, kúpiť medaily a ceny pre víťazov, zaobstarat' suroviny pre prípravu občerstvenia, zohnať materiál, požičať, urobiť, upratať... a zoznam pokračoval. Avšak dôležité bolo upraviť okolie školy. V sobotu ráno, pred olympiádou, sa rodičia našich žiakov zišli pred bránami školy a obetovali svoj voľný čas na úpravu okolia školy. Priniesli si kosy, kosačky, náradie a skoro celý deň kosili, hrabali, odnášali, natierali čiary, maľovali a upratovali.

Dokončenie v budúcom čísle